CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova (old)

Constatare CtEDO: „Deciziile emise de „sistemul judiciar" transnistrean nu sunt compatibile cu CEDO"

paik · Thursday, February 25th, 2016

La 23 februarie 2016, Marea Camer? a Cur?ii Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis hot?rârea în cauza *Mozer c. Moldovei ?i Rusiei*. CtEDO a constatat c?, în lipsa unor informa?ii conving?toare cu privire la organizarea ?i func?ionarea „sistemului judiciar din regiunea transnistrean?", arestarea unei persoane prin acte emise de acest sistem este contrar? Conven?iei Europene pentru Drepturile Omului (CEDO). CtEDO consider? c? orice limitare a drepturilor garantate de CEDO printr-un act emis de „sistemul judiciar transnistrean" este contrar? CEDO. Aceasta înseamn? c? nici c?ile de recurs interne prev?zute de „legisla?ia transnistrean?" nu trebuie epuizate. CtEDO a reiterat c? ac?iunile „autorit??ilor transnistrene" sunt imputabile Federa?iei Ruse.

(i) Faptele cauzei

La 24 noiembrie 2008, reclamantul a fost re?inut de autorit??ile transnistrene pentru pretinse fraude comise în compania în care acesta era angajat. Deten?ia reclamantului în arest preventiv a fost prelungit? de mai multe ori. La 1 iulie 2010 reclamantul a fost condamnat la ?apte ani de închisoare cu suspendare pentru cinci ani. Ulterior reclamantul s-a refugiat ?i a cerut azil în Elve?ia.

În timpul deten?iei reclamantul a fost diagnosticat cu astm ?i i-a fost recomandat tratament spitalicesc, îns? autorit??ile transnistrene au refuzat s?-l transfere la spital. Din cauza stresului ?i a condi?iilor proaste de deten?ie, starea de s?n?tate a reclamantului s-a înr?ut??it ?i acesta a avut în repetate rânduri crize de asfixiere. La 15 februarie 2010, un colegiu de medici a constatat agravarea st?rii de s?n?tate a reclamantului ?i a men?ionat c? speran?a acestuia de supravie?uire era sc?zut?, iar deten?ia preventiv? a acestuia era dificil? din cauza condi?iilor inadecvate de tratament. În aceea?i zi, reclamantul a fost transferat într-un centru de deten?ie unde condi?iile de deten?ie erau ?i mai proaste decât în izolatorul precedent.

În perioada noiembrie 2008 – mai 2009, reclamantului i-au fost interzise întrevederile cu p?rin?ii. Ulterior, la cele câteva întrevederi ale reclamantului cu p?rin?ii, acestora le-a fost interzis s? vorbeasc? în limba matern? (german?). Ei au fost obliga?i s? vorbeasc? limba rus?, cu riscul întreruperii întrevederii. De asemenea, a fost interzis? întrevederea reclamantului cu pastorul s?u. Ulterior, când pastorul a reu?it totu?i s?-l viziteze pe reclamant, un paznic a stat în camer? pe tot

parcursul discu?iei.

Reclamantul s-a plâns la CtEDO c? a fost re?inut ?i arestat ilegal de autorit??ile transnistrene (art. 5 CEDO); c? acestuia nu i-a fost acord? asisten?a medical? necesar? ?i c? a fost de?inut în condi?ii inumane (art. 3 CEDO); c? i-au fost îngr?dite întâlnirile cu p?rin?ii ?i pastorul (art. 8 ?i 9 CEDO); ?i c? nu a avut un recurs efectiv pentru a se plânge de înc?lcarea acestor drepturi (art. 13 CEDO).

(ii) Constat?rile principale ale CtEDO

În privin?a Republicii Moldova, CtEDO a men?ionat c? aceasta în continuare nu de?ine control asupra regiunii separatiste ?i c? ?i-a îndeplinit obliga?iile pozitive ce rezult? din art. 1 CEDO (a întreprins m?suri diplomatice ?i juridice suficiente pentru a asigura respectarea drepturilor reclamantului garantate de CEDO). Curtea a mai constatat c? CEDO nu impune obliga?ia pentru Republica Moldova de a compensa prejudiciile cauzate de „RMN" ?i nici cele cauzate de imposibilitatea de a executa pe deplin deciziile autorit??ilor moldovene?ti în aceast? regiune.

În privin?a Federa?iei Ruse, CtEDO a constatat c?, f?r? suportul militar, economic ?i politic al acesteia, „RMN" nu ar fi supravie?uit ?i c? aceasta de?ine în continuare controlul *de facto* asupra regiunii. Din acest motiv, chiar dac? nu le controleaz? direct, înc?lc?rile drepturilor omului comise de autorit??ile transnistrene îi sunt imputabile. Prin urmare, **toate viol?rile de mai jos au fost constatate doar în privin?a Federa?iei Ruse.**

Importan?a cauzei *Mozer* se refer? la dezvoltarea jurispruden?ei CtEDO privind conformitatea cu CEDO a actelor emise de „sistemul judiciar" din regiunea transnistrean?. Pozi?ia luat? în cauza respectiv? va servi drept precedent la examinarea cauzelor viitoare. CtEDO a reiterat jurispruden?a sa anterioar? potrivit c?reia simplul fapt c? anumite acte sau decizii ce restrâng drepturile persoanelor sunt emise de autorit??i ale unor regiuni nerecunoscute la nivel interna?ional nu duce automat la incompatibilitatea acestora cu standardele CtEDO (de ex: *Cipru c. Turciei*, §231, 236, 237). Conteaz? dac? sistemul din care fac parte aceste autorit??i reflect? "tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO". În cauza *Ila?cu*, CtEDO a constatat c? aceast? condi?ie nu a fost întrunit?, âns? nu a exclus c? situa?ia a evoluat între timp. CtEDO nu de?ine informa?ii (nu au fost prezentate de p?r?i, de?i au fost solicitate, ?i nici nu au putut fi ob?inute prin alte mijloace în mod oficial) care s? confirme c? sistemul judiciar din regiune reflect? astfel de tradi?ii. Din acest considerent, CtEDO a constatat c? „instan?ele transnistrene" ?i orice alte „autorit??i transnistrene" nu sunt parte dintr-un sistem care reflect? tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO, ?i, respectiv, nu puteau s? dispun? „deten?ia potrivit c?ilor legale" a reclamantului în sensul **art. 5 § 1 lit. c) CEDO**.

Constatarea din paragraful precedent sugereaz? c?, pentru moment, CtEDO consider? c? orice limitare a drepturilor garantate de CEDO printr-un act emis de „sistemul judiciar transnistrean" este contrar? CEDO. Aceasta înseamn? c? nici c?ile de recurs interne prev?zute de „legisla?ia transnistrean?" nu trebuie epuizate. Cu toate acestea, CtEDO ar putea s?-?i revad? pozi?ia din paragraful precedent în cauzele ulterioare, dac? vor fi prezentate informa?ii oficiale c?, dup? condamnarea „grupului Ila?cu" în anul 1992, „sistemul judiciar transnistrean" a evoluat ?i c? la moment reflect? "tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO".

CtEDO a constatat, de asemenea, violarea **art. 3 CEDO**, pentru faptul c? reclamantului nu i-a fost acordat? asisten?a medical? necesar? ?i pentru c? a fost de?inut în condi?ii inumane ?i degradante; violarea **art. 8 CEDO** pentru îngr?direa întâlnirilor cu rudele, precum ?i a **art. 9 CEDO** pentru îngr?direa vizitelor pastorului la reclamant. De asemenea, CtEDO a constatat violarea **art. 13**

coroborat cu art. 3, 8 ?i 9 din cauza lipsei unui remediu efectiv.

CtEDO a obligat Federa?ia Rus? s?-i achite reclamantului EUR 5,000 pentru prejudicii materiale, EUR 20,000 pentru prejudiciul moral ?i EUR 4,000 pentru costuri ?i cheltuieli. În fa?a CtEDO reclaman?ii au fost reprezenta?i de Alexandru POSTIC?, Doina-Ioana STR?ISTEANU ?i Pavel POSTIC?.

This entry was posted on Thursday, February 25th, 2016 at 12:13 pm and is filed under Nout??i
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.